

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu
oraz
Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego
Zakład Historii Najnowszej Instytutu Historii UMCS w Lublinie

Zapraszają na konferencję naukową

Antropologia „bezpieki”

Nieklasyczna refleksja nad aparatem bezpieczeństwa w Polsce Ludowej

Wrocław 22–23 listopada 2012 r.

Hotel „Tumski”, ul. Wyspa Słodowa 10

✱

PROGRAM

22 listopada 2012 r.

Rozpoczęcie konferencji – godz. 9.00

9.10: *Referat wprowadzający: dr hab. Jarosław SYRNYK (Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław / Uniwersytet Wrocławski) – Dlaczego „antropologia bezpieki”?*

Sesja 1 (9.30–11.10)

Prowadząca: Agnieszka Klarman

- **9.30:** dr Agnieszka GAŁKOWSKA (Krakowska Akademia im. A. Frycza – Modrzewskiego, Wydział Psychologii i Nauk o Rodzinie): *Perspektywa psychologiczna w podejściu do zagadnień władzy totalitarnej. „Bezpieka” wobec tajnych współpracowników*
- **9.50:** dr hab. Mariusz MAZUR (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej, Lublin) – *Eksperymenty Philipa Zimbardo i Stanleya Milgrama a badanie aparatu bezpieczeństwa*
- **10.10:** dr Tomasz GAŁWIACZEK (Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław) – *Jak czytać akta „bezpieki”? Próba analizy semiotycznej dokumentów MBP na wybranych przykładach*
- **10.30:** dr hab. Anna MALEWSKA-SZAŁYGIN (Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet Warszawski) – *Jak skonstruować wroga? Dyskursywna egzotyzyzacja rozpracowywanych*
- **10.50–11.10:** DYSKUSJA

PRZERWA (11.10-11.30)

Sesja 2 (11.30–14.00)

Prowadzący: dr hab. Mariusz Mazur

- **11.30: Ewa CHABROS (Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław)** – *Mit, stereotyp, czy obraz propagandowy? Służba Bezpieczeństwa w świadomości społecznej*
- **11.50: dr Dobrochna KAŁWA (Uniwersytet Warszawski)** – *Topos ubeka w narracji historiograficznej*
- **12.10: dr Piotr PIRECKI (Instytut Pamięci Narodowej, Łódź)** – *„...Który skrzywdziłeś..?” Różne oblicza UB i SB w świetle powieści polskiej nurtu krajowego po 1945 roku*
- **12.30: dr hab. Robert KLEMENTOWSKI (Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław)** – *„Psy” rewolucji. Od „Utopii” Platona po „Equilibrium” Kurta Wimmera*
- **12.50: dr Natalia LEMANN (Instytut Kultury Współczesnej, Uniwersytet Łódzki)** – *Służba bezpieczeństwa jako figura wyobraźni- na przykładzie wybranych dzieł literatury światowej*
- **13.10: Seweryn KRZYŻEWSKI (badacz niezależny)** – *Wizerunek funkcjonariusza „bezpieki” w sztuce. Analiza wybranych spektakli Sceny Faktu Teatru TVP*
- **13.30-13.50 DYSKUSJA**

PRZERWA (13.50–15.00)

Sesja 3 (15.00–18.00)

Prowadzący: dr hab. Jarosław Syrnyk

- **15.00: dr Marcin ZWOLSKI (Instytut Pamięci Narodowej, Białystok)** – *Funkcjonariusze więzienia w Białymstoku na tle polskiej kadry więziennej (1944–1956)*
- **15.20: dr hab. Krzysztof SZWAGRZYK (Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław)** – *Portret zbiorowy katów z więzienia przy ul. Kleczkowskiej we Wrocławiu*
- **15.40: dr nauk med. Łukasz SZLESZKOWSKI, Agata THANNHÄUSER** – *Egzekucje „przez rozstrzelanie” w latach 1948–1954. Ekshumacje pól więziennych Cmentarza Osobowickiego we Wrocławiu*
- **16.00: Paweł FIKTUS (Uniwersytet Wrocławski)** – *Analiza zbrodni komunistycznej z perspektywy antropologii prawa*
- **16.20: Wojciech TRĘBACZ (Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław)** – *Studium osobowe szefów powiatowych urzędów bezpieczeństwa publicznego na Dolnym Śląsku w 1945 r.*
- **16.40: Agnieszka WIESZACZEWSKA (Uniwersytet Wrocławski)** – *Antropologiczny portret „ubeka” – studium przypadku*
- **17.00: Roksana SZCZYPTA-SZCZĘCH (Instytut Pamięci Narodowej, Kraków)** – *Spojrzenie na kandydatów nieprzyjętych do SB w Krakowie. Analiza procesu rekrutacji*
- **17.20-18.00 DYSKUSJA**

✘

23 listopada 2012 r.

Sesja 4 (godz. 9.00–11.00)

Prowadzący: dr Michał Mokrzan

- **9.00: dr Piotr OSĘKA (Instytut Studiów Politycznych PAN):** *Modele karier funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa 1944–1989*
- **9.20: Andrzej W. KACZOROWSKI (badacz niezależny)** – *Funkcjonariusze Wydziału II/V Departamentu IV MSW: społeczne i zawodowe kariery pracowników SB zajmujących się rozpracowaniem organizacji katolików świeckich w PRL na podstawie ich akt osobowych*
- **9.40: dr Dariusz IWANECZKO (Instytut Pamięci Narodowej, Rzeszów / Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu)** – *Powiatowe struktury UB – alienacja, czy przynależność do lokalnej wspólnoty? Analiza na przykładzie wybranych PUBP w latach 1944–1948*
- **10.00: dr Barbara KLICH-KLUCZEWSKA (Uniwersytet Jagielloński)** – *Funkcjonariusze i obywatele życie prywatne. Historyk tabu w archiwum służb bezpieczeństwa*
- **10.20: Tomasz BOREWICZ (Uniwersytet Wrocławski):** *Podjeźrzeni: Śmiech i Absurd. Funkcjonariusze SB i MO wobec surrealistycznych działań performatywnych*
- **10.40-11.00: DYSKUSJA**

PRZERWA (11.00–11.30)

Sesja 5 (godz. 11.30–14.00)

Prowadzący: prof. dr hab. Eugeniusz Kłosek

- **11.30: prof. dr hab. Jadwiga STANISZKIS (Uniwersytet Warszawski)** – *Zarys antropologii władzy*
- **11.50: prof. dr hab. Krzysztof BRZECHCZYN (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza / Instytut Pamięci Narodowej, Poznań)** – *Tajna policja w systemie totalitarnym. Próba modelu.*
- **12.10: dr Sebastian LIGARSKI (Instytut Pamięci Narodowej, Szczecin)** – *Przyjaciele. O „przyjaźni” między oficerem prowadzącym a tajnym współpracownikiem*
- **12.20: dr Michał MOKRZAN (Uniwersytet Wrocławski)** – *Aparat bezpieczeństwa w świetle filozofii politycznej Michela Foucaulta.*
- **12.40: dr Maciej ZAKRZEWSKI (Instytut Pamięci Narodowej, KRAKÓW)** – *„Ontologia bezpieki” – organa bezpieczeństwa w perspektywie leninowskiej teorii politycznej*
- **13.00 Agnieszka KLARMAN (Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław):** *Optymizm antropologiczny i pesymizm antropologiczny bezpieki*
- **13.20-14.00: DYSKUSJA**

Planowane zakończenie konferencji ok. 14.00